

**Keskkonnaministri määruse
„Jõgeva maakonna looduse üksikobjektide kaitse alt väljaarvamine”**

SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Keskkonnaministri määrus „Jõgeva maakonna looduse üksikobjektide kaitse alt väljaarvamine” on ette valmistatud looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 10 lõike 6 alusel.

Eelnõukohase määrusega arvatakse kaitse alt välja 14 Jõgeva maakonnas asuvat looduse üksikobjekti, mis on minetanud oma looduskaitseväärtuse või hävinud. Loodusobjektide kaitse alt väljaarvamisele ja vastavate kaitse alla võtmise otsuste kehtetuks tunnistamisele kohaldatakse looduskaitseaduse § 13 lõike 1 kohast menetlust.

Keskkonnaministri määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaameti looduskaitse planeerimise osakonna spetsialist Marica-Maris Paju (tel 5336 5805, e-post maris.paju@keskkonnaamet.ee), eelnõu vastavust looduskaitseadusele ja seletuskirja nõuetekohast vormistust on kontrollinud Keskkonnaameti looduskaitse planeerimise osakonna juhtivspetsialist Riina Kotter (tel 503 7128, e-post riina.kotter@keskkonnaamet.ee). Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaameti üldosakonna jurist Johanna Jürima (tel 5699 8712, e-post johanna.jurima@keskkonnaamet.ee) ja keeleliselt on toimetanud Siiri Soidro (tel 640 9308, e-post siiri.soidro@tlu.ee). Keskkonnaministeeriumi kontaktisik eelnõu ministeeriumitevahelisel kooskõlastamisel ja kinnitamisel on Marika Erikson (tel 626 2880, e-post marika.erikson@envir.ee).

Käesoleva määruse ettevalmistamisel töötati läbi teadaolevad loodusobjektide kaitse alla võtmise dokumendid ning 2019. aasta aprillist 2020. aasta maini inventeeriti kõik 1. jaanuari 2019. aasta seisuga keskkonnaregistris olevad Jõgeva maakonna praegustes piirides asuvad kaitstavad looduse üksikobjektid, mille kohta on keskkonnaregistris kaardimaterjal. Lisaks tehti välitöid, et leida ilma kaardimaterjalita objektid, selleks tugineti kaitse alla võtmise aegsele aktile. Välitööd objektide seisundi ja olemasolu hindamiseks tegi Keskkonnaameti kaitse planeerimise spetsialist Marica-Maris Paju.

2. Eelnõu sisu, kaitse alt väljaarvamise põhjendus

Määruses käsitletud objektid on kaitse alla võetud enne Eesti Vabariigi taasiseseisvumist asjaomase ametiasutuse otsuse või käskkirjaga. Tulenevalt Eesti NSV Ülemnõukogu 23. veebruari 1990. a otsuse „Eesti NSV seaduse „Eesti looduse kaitse kohta” kehtestamine” punktist 4 laieneb alates 15. märtsist 1990. a looduse kaitse ja kasutamise seotud suhetele, mis on tekkinud enne 15. märtsi 1990. a, Eesti NSV seaduse „Eesti looduse kaitse kohta” kehtivus. 9. juulil 1994. a jõustunud kaitstavate loodusobjektide seaduse § 30 lõige 6 sätestas, et kõik enne nimetatud seaduse jõustumist moodustatud kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide kaitseks kehtestatud kaitse-eeskirjad ja kaitsekord jäävad kehtima kuni nimetatud seadusega sätestatud korras uue kaitse-eeskirja rakendamiseni niivõrd, kui võrd need ei ole vastuolus kehtiva seadusega. Sisuliselt annab sama regulatsiooni ka kehtiva looduskaitseaduse § 91 lõige 1, mille kohaselt enne selle seaduse jõustumist kehtestatud kaitse-eeskirjad ja kaitsekord jäävad kehtima kuni nimetatud seaduse alusel uue korra kehtestamiseni või kaitsekorra kehtetuks tunnistamiseni. Looduskaitseaduse § 13 lõikest 1

tulenevalt kohaldatakse loodusobjekti kaitse alla võtmise otsuse kehtetuks tunnistamisel sama seaduse §-des 8 ja 9 loodusobjekti kaitse alla võtmise kohta sätestatud. Looduskaitseaduse § 10 lõike 6 kohaselt võtab looduse üksikobjekti kaitse alla keskkonnaminister ning lähtudes eeltoodust ja haldusmenetluse seaduse § 68 lõikest 2 tunnistab senise kaitse-eeskirja või kaitsekorra kehtetuks samuti keskkonnaminister. Üksikobjektid on kaitse alla võetud eri ajal eri taseme otsustega, seega tunnistatakse kehtetuks kõik määruses nimetatud kaitse alt väljaarvatavate üksikobjektide kaitse alla võtmist puudutavate otsuste vastavad osad.

Tabel 1. Jõgeva maakonna looduse üksikobjektide kaitse alt väljaarvamise põhjendused.
 KR – keskkonnaregister, JRO – jätkuvalt riigi omandis olev maa, KmR – kultuurimälestiste riiklik register

Nr	Objekt KR kood, nimi ja parallelnimi KR-s	Asukoht	Põhjendus
1.	Kalana linnamägi KLO4001065	Põltsamaa vald, Kalana küla	<p>1,07 ha</p> <p>Linnamägi võeti kaitse alla 1968. aastal kohaliku tähtsusega objektina.</p> <p>Kalana linnamägi ehk Otissaare mägi on piirkonna kõrgeim, maastikus selgelt eristuv punkt (82,3 m). Mägi on ümbritsevast alast ca 10 m kõrgem, mistõttu on sellel peamiselt maastikku ilmestav väärtus. Mäel kasvaval puistul puudub iseseisev ökoloogiline väärtus, sest see on osa maaüksusel kasvavast suuremast puistust (segametsast). Kalana linnamägi on arheoloogiamälestis (Linnamägi, KmR reg nr 9251).</p> <p>Kuna muinsuskaitseaduse alusel on tagatud objekti täielik kaitse ning alal puudub märkimisväärne ökoloogiline väärtus ja eripära, arvatakse Kalana linnamägi riikliku looduskaitse alt välja.</p> <p>Objekt asub tervikuna eramaal (Otisaare kü, 57301:002:0442).</p>

2.	Kalevipoja luisk KLO4000475	Jõgeva vald, Tuimõisa küla	<p>Rahn paikneb Kukeasaare soosaarel Luusika soos.</p> <p>Rahn võeti kaitse alla 1959. aastal vabariikliku tähtsusega objektina (nr 81).</p> <p>Ürglooduse raamatu andmetel on tegu madala kolmeks tükiks lagunenuid rahnuga. Rahnukogumi pikkus on 6 m, laius 2,1 m ja ümbermõõt 13 m.</p> <p>Rahnul on ajaloolis-kultuuriline väärtus, sest selle kohta on rahvajutte. Rahn asub arheoloogiamälestisel (pelgupaik „Kukeaar”; KmR reg nr 9453). Soosaar on vääriselupaik VEPL01181, mille eesmärk on ca 5 ha suuruse rabasaare kaitse (tüüp 4. Väikesed märgalasaared).</p> <p>Kuna rahnu mõõtmed on väikesed, see ei ole säilinud tervikrahnuna ja objekt asub muinsuskaitsealuse alusel kaitstud raskesti ligipääsetaval alal, mis on määratud ka vääriselupaigaks, siis puudub vajadus rahnu ja selle ümbruse kaitseks looduskaitsealuse alusel ning rahn arvatakse riikliku looduskaitse alt välja.</p> <p>Rahn ja selle piiranguvöönd (0,77 ha) asub riigimaal (81001:004:0038).</p>
3.	Kalmemägi KLO4001066	Põltsamaa vald, Kalme küla	<p>Kalmemägi võeti kaitse alla 1968. aastal kohaliku tähtsusega objektina.</p> <p>Tegu on madala künkaga (nn Mandri-Eesti keskpunkt), mille kõrgeim punkt (68,9 m) on ümbritsevast vaid 2–3 m kõrgem ja pole eriti silmapaistev. Künkal kasvaval puistul puudub eriline ökoloogiline tähtsus, sest ümbritseval alal on ida, lõuna ja lääne poole mitu metsast ala.</p> <p>Kalmemägi on kinnismälestis (KmR nr 9343, kalmistu ja ohverdamiskoht). Kuna muinsuskaitsealuse alusel on tagatud objekti täielik kaitse ning alal puudub märkimisväärne ökoloogiline väärtus ja eripära, arvatakse Kalmemägi riikliku looduskaitse alt välja.</p> <p>Pindala on 0,7 ha, millest riigimaal asub 0,14 ha (Tallinn–Tartu–Luhamaa tee kü, 61601:002:1890) ja eramaal 0,56 ha (Kalmemägi kü, 61601:002:0009 ja Haaviku kü, 61601:002:2391).</p>
4.	Kasekingu pere kased	Põltsamaa vald, Esku küla	<p>1959. aastal võeti vabariikliku tähtsusega objektina (nr 175) kaitse alla kuus kaske.</p>

	(KLO4001282)		<p>Kased olid istutatud taluhoonete lähedale tehiskünkale ja selle ümber. Puud on hävinud (säilinud on üks tüugas) ja arvatakse riikliku kaitse alt välja.</p> <p>Objekt asus eramaal Võisiku tee 26 kü (61602:002:0114). Kuna KR-s puudub kaardiobjekt, siis ei olnud sellele määratud piiranguvööndit.</p>
5.	Kitsesoo nõiakuusk (Tuulepesa kuusk) KLO4000601	Jõgeva vald, Kassnurme küla	<p>Kuusk on esimest korda kaitse alla võetud Jõgeva Maavalitsuse 29. juuli 1992. a määrusega nr 118.</p> <p>Nn nõiakuusk on hariliku kuuse eripärane vorm, millel on dendroloogiline ja esteetiline väärtus, sest V. Kepparti (Eesti Loodus, 1997) andmetel oli tegu Eesti suurima kuusetuulepesaga.</p> <p>2020. aasta ülevaatusel kuuske ei leitud, kuid ümbruskonnas oli mitu teadmata ajal kuivanud ja murdunud kuuske.</p> <p>Puu on hävinud ja see arvatakse riikliku kaitse alt välja.</p> <p>Puu kasvas ja piiranguvöönd (0,77 ha) asus eramaal (Ees-Tanni kü, 24802:006:0095).</p>
6.	Luuu hall pähklipuu (KLO4001280)	Jõgeva vald, Luuu küla	<p>Hall pähklipuu (<i>Juglans cinerea</i>) võeti kaitse alla 1959. aastal vabariikliku tähtsusega objektina (nr 74).</p> <p>Puu kuivas 1990. aastate alguses ja see arvatakse riikliku kaitse alt välja.</p> <p>Kuigi KR-s puudub kaardiobjekt ja piiranguvööndi ulatus, jääb 50% maamaksusoodustus kehtima, sest puu kasvas kaitsealuses Luuu mõisa pargis (KLO1200476).</p> <p>Puu kasvas ja piiranguvöönd (0,77 ha) asus eramaal (Udumäe kü, 57803:001:0441).</p>
7.	Luuu jalakas (KLO4001279)	Jõgeva vald, Luuu küla	<p>Jalakas võeti kaitse alla 1959. aastal vabariikliku tähtsusega objektina (nr 73). Jalakas kasvas põõsaskaskede ja tuulepesakuuskede haljasalal, puu kuivas jalakasurma tagajärjel 1980. aastate keskel ja see arvatakse riikliku kaitse alt välja.</p> <p>Kuigi KR-s puudub kaardiobjekt ja piiranguvööndi ulatus, jääb 50% maamaksusoodustus kehtima, sest puu kasvas kaitsealusel põõsaskaskede ja tuulepesakuuskede haljasalal (KLO1200533).</p>

			KR-s puudub kaardiobjekt ja piiranguvööndi ulatus. Puu kasvas tookordsel riigimaal.
8.	Mesipuu kask (KLO4001277)	Jõgeva vald, Leedi küla	<p>Kask võeti kaitse alla 1959. aastal vabariikliku tähtsusega objektina (nr 69) ning arvati kaitse alt välja ENSV MN Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse juhataja 30. aprilli 1966. a käskkirjaga nr 84. Puu võeti uuesti kaitse alla Jõgeva Rajooni TSN Täitevkomitee 17. juuli 1968. a otsusega nr 113 kohaliku tähtsusega objektina (kask mesipuu).</p> <p>Puu on hävinud ja see arvatakse riikliku kaitse alt välja.</p> <p>Kask kasvas eramaal (Leediääre kü, 81001:001:0158). KR-s puudub kaardiobjekt ja piiranguvööndi ulatus.</p>
9.	Männitukk „Otimäel“ (KLO4001284)	Põltsamaa vald, Pisisaare küla	<p>Männituka kaitse alla võtmise aasta on teadmata. Seda on esimest korda mainitud 1959. aastal kui Pisisaare kooli hooldamisele antud kohaliku tähtsusega kaitse alla võetud objekti „Männi tukk „Punalipu” kolhoosi territooriumil nn Otimägi”.</p> <p>Tegemist on punktobjektiga, millel puudub KR-s kaardiobjekt, ja seetõttu ei ole objekti piir looduses teada. Kuna ka ajaloolistel kaartidel puudub Otimäe nimi, ei ole võimalik kunagi kaitse alla võetud objekti asukohta ega seisundit täpselt kindlaks teha.</p> <p>Võimalik puudegrupp, mille kohale on KR kaardil märgitud punktobjekt, kasvab küla keskel ja sellel on tähtsus asulahaljastusena. Peamised puud on eri vanuses männid ja kuused, kuid selles puuduvad silmapaistvad üksikpuud. Samas on asula keskel vahetult Põltsamaa–Pajusi–Luige tee (tee nr 14170) ääres heas seisus vanade mändide grupp, mille ümbrust omavalitsus hooldab.</p> <p>Mõlemal puudegrupil on kohalikul tasemel ökoloogiline väärtus, sest need toimivad rohelse võrgustiku astmelauana. Samuti on mõlemal puudegrupil kohalikul tasandil maastikku ilmestav ja ajaloolis-kultuuriline väärtus.</p> <p>Arvestades, et objekti asukoht ja piir ei ole teada ning mõlemad eelnimetatud puudegrupid asuvad munitsipaalmaal, arvatakse männitukk „Otimäel” riikliku looduskaitse alt välja.</p>

			KR-s märgitud piiranguvööndita punktobjekt asub munitsipaalmaal (Ülase kü, 57301:002:0313).
10.	Roela linnamägi (KLO4000142)	Mustvee vald, Voore küla	<p>Linnamägi võeti kaitse alla 1968. aastal kohaliku tähtsusega objektina.</p> <p>Kullavere jõe liigendatud kaldal asub lähestikku kaks muinaslinnust. Mõlemad linnused on muinsuskaitse all (KmR reg nr 9405 ja nr 9404) nn neemiklinnuse tüüpi linnamägedena, mida iseloomustavad kõrged (kuni 15 m) järsud nõlvad. Lõunapoolne, väiksem linnus on ka looduskaitse all. Mõlemad linnamäed on osa Roela vooremägedest.</p> <p>Linnused on kaetud eri vanuses kuuseenamusega segametsaga, mida on osaliselt pidevalt majandatud. Metsal puudub iseseisev ökoloogiline väärtus.</p> <p>Linnustel on rahvajuttude tõttu suur ajaloolis-kultuuriline väärtus kohalikul tasemel, kuid kuna linnused on väikesed ja raskesti ligipääsetavad, ei ole need laiemalt tuntud.</p> <p>Arvestades, et linnused ja nende lähiala on muinsuskaitsealuse alusel kaitstud laiemas ulatuses kui looduskaitsealuse alusel ning muinsuskaitsealuse tagab ka linnuste kui geoloogiliste objektide säilimise, ei ole otstarbekas ühe linnamäe topeltkaitse ja see arvatakse riikliku looduskaitse alt välja.</p> <p>Linnuse territoorium (0,7 ha) asub eramaal (Linnuse kü, 71301:002:0521).</p>
11.	Sepa talu pärn (KLO4001276)	Mustvee vald, Vassevere küla	<p>Pärn võeti kaitse alla 1940. aastal. See oli kantud I looduskaitse registrisse.</p> <p>Puu hävis enne 1990. aastat ja see arvatakse riikliku kaitse alt välja.</p> <p>Pärn kasvas eramaal (Abro kü, 71301:002:0077). KR-s puudub kaardiobjekt, kuid pv ulatusena on märgitud 0,1 ha.</p>
12.	Tuuleveski kask (KLO4000398)	Põltsamaa vald, Kaavere küla	<p>Kask võeti kaitse alla 1959. aastal vabariikliku tähtsusega objektina (nr 173).</p> <p>2010/2011. aasta talvel murdus puul latv ja 2017. aastal murdus ka tüügas, mistõttu arvatakse objekt riikliku kaitse alt välja.</p>

			Puu kasvas riigimaal (0,77 ha; Põltsamaa metskond 12 kü, 61606:001:0600).
13.	Undi vahtkonna rändrahn (KLO4001288)	Põltsamaa vald, Pikknurme küla	<p>Rahn on kaitse alla võetud 22.02.1941.</p> <p>Algakti järgi asus see Kursi metskonna Undi vahtkonna kv 16 (1941), mis on praegu Pikknurme metskond 8 (61101:002:0071) kvartal PN066. Algakti andmetel on rahnu kõrgus 2,5 m ja ümbermõõt 12,5 m.</p> <p>Rahnu ei ole hiljem leitud ja selle täpne asukoht on teadmata. Rahnu ei ohusta miski, sest eelnimetatud ala on Pikknurme looduskaitseala koosseisus. Arvestades, et ei ole otstarbekas planeerida kaitset ja piiranguid objektile, mille asukoht ja seisund on teadmata, arvatakse Undi vahtkonna rändrahn riikliku kaitse alt välja.</p> <p>KR-s puudub kaardiobjekt, kuid tegu on ajaloolise riigimaaga.</p>
14.	Viruorg KLO1000434	Jõgeva vald, Palamuse alevik, Kivimäe ja Raadivere küla	<p>Viruorg võeti 1968. aastal kaitse alla kohaliku tähtsusega objektina.</p> <p>Viruorg on Amme jõe ülemjooksu ca 1 km pikkune osaliselt looduslikus seisus orulõik, mis on geneesilt hilisjäaaegne puhandusorg läbi voore. Suurim sügavus on oru kõige kitsamas kohas umbes 15 m. Oruveerud on suhteliselt lauged, tugevasti võsastunud ja allikasoodega. Umbes poole Viruoruna tuntud alast moodustab Amme jõe paisutatud Palamuse paisjärv. Orul on maastikuvaateline kohalik tähtsus suhteliselt suure kõrguste vahe tõttu ja kultuurilooline tähtsus seoses Palamuse kihelkonnakooliga.</p> <p>Looduskaitse all on ainult Viruoru lõunapoolne ca 500 m pikkune looduslikus seisus lõik, mis on teedelt vähemärgatav ega ole ligipääsetav. Staadioni 22 krundi, mis asub paisjärvest lõuna poole orulammil, maa sihtotstarve on jäätmeoidla maa (biotiik) ja seetõttu puudub sellel maastikuline väärtus. Eelnevale tuginedes arvatakse Viruorg riikliku looduskaitse alt välja.</p> <p>Kehtiv pindala on 2,1 ha.</p> <p>Osaliselt on tegu munitsipaalmaaga (0,53 ha; Staadioni tn 20 kü, 57801:001:0416) ja osaliselt eramaadega (1,57 ha). Viruoru senistes piirides asuvad osaliselt järgmised eramaaüksused: Viru tn 14 kü (57802:001:0165), Viru tn 18 kü</p>

			(57802:001:0153), Virro kü (57802:001:0192), Tedre kü (57802:001:0810), Vassila (57802:001:0401), Staadioni tn 21 kü, 57802:001:0610) ja Staadioni tn 22 kü (57801:001:0417).
--	--	--	---

Määruses käsitletakse 14 Jõgeva maakonnas asuvat üksikobjekti piiranguvööndi kogupindalaga 7,75 ha, sh asub eramaal 5,54 ha, munitsipaalmaal 0,53 ha ja riigimaal 1,68 ha.

3. Menetluse kirjeldus /

Eelnõukohase määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 11. märtsi 2021 a käskkirjaga nr 1-2/21/124 algatatud haldusmenetluses.

Keskkonnaministri määruse „Jõgeva maakonna looduse üksikobjektide kaitse alt väljaarvamine” avalik väljapanek toimus 5. maist kuni 26. maini 2021. Teade eelnõu avaliku väljapaneku kohta ilmus 14.05.2021 väljaandes Ametlikud Teadaanded (teade nr 1758304), 4.05.2021 üleriigilise levikuga ajalehes Õhtuleht ja maakondlikus ajalehes Vooremaa. Määruse eelnõu ja kaardimaterjaliga sai tutvuda objekti asukohajärgse omavalitsuse kodulehel ja Keskkonnaameti veebilehel.

Arvestades COVID 19 levikut ja soovitatud ettevaatusabinõusid, tegi Keskkonnaamet looduskaitseaduse § 9 lg 4 p 3 alusel ettepaneku arutada asja ilma avaliku koosolekuta. Teadaandes oli info, et vastava ettepanekuta avalikku koosolekut aruteluks ei korraldata ning eelistatav on suhelda sidevahendeid kasutades ja vajadusel lepitakse kokku kohtumised väiksemas grupis. Soovi korraldada silmast-silma kohtumine ei avaldatud.

LKS § 9 kohase kaitse alt välja arvamise menetluse käigus saadeti 20 kinnisasja eraomanikule avaliku väljapaneku kohta teade, algatatud menetlusest. E-riigile kohaselt saadeti omanikele teade rahvastikuregistris või äriregistris olevale e-aadressile. Kirjas oli märges, et palutakse tagasisidet kirja kättesaamise kohta. Juhul, kui kinnitust e-kirja kättesaamise kohta ei saadatud, helistati rahvastikuregistris olevale telefoninumbrile. Sellisel teel teavitati kuut isikut. Viie isikuga ei õnnestunud kontakti saada, sh ühel kodanikul puudus rahvastikuregistris info võimaliku elukoha kohta.

Juhul, kui rahvastikuregistris puudus e-aadress või see ei toiminud, saadeti omanikule rahvastikuregistris olevale postiaadressile väljastusteatega teade (üks kiri) avaliku väljapaneku kohta. Kõigile väljasaadetud teadetele oli lisatud määruse eelnõu ja objekti kaart ning märges, et seletuskirjaga on võimalik tutvuda Keskkonnaameti veebilehel või kohaliku omavalitsuse kodulehel, ning info, et soovi korral saadetakse seletuskiri kodaniku soovitud aadressile. Keegi ei avaldanud soovi saada seletuskiri.

Määruse eelnõu ja seletuskiri saadeti e-kirjaga Riigimetsa Majandamise Keskusele, Transpordiametile ja Muinsuskaitseametile ning Jõgeva, Mustvee ja Põltsamaa vallavalitsusele. Lisaks saadeti materjalid Eesti Erametsaliidule ja MTÜ-le Eesti Metsa Abiks.

Kirjades paluti esitada põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid ning kirjad sisaldasid teadet, et kui Keskkonnaamet ei ole kirjas nimetatud tähtaja jooksul postitatud vastust saanud, loetakse, et kinnisasja omanik, omavalitsus või asutus on looduse üksikobjekti kaitse alt väljaarvamise

nõustunud.

Maaomanikelt ning teistelt asjasse puutuvatelt isikutelt ja asutustelt vastuväiteid ja ettepanekuid ei laekunud.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Euroopa Liidu õigus ei reguleeri otseselt määruse eelnõus käsitletud küsimusi.

5. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Maamaksuseaduse § 4 lõike 2 kohaselt makstakse looduskaitseaduse §-s 31 sätestatud piiranguvööndi maalt maamaksu vastavalt 50% maamaksumäärast. Sellega korrigeeritakse kohalike omavalitsuste eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust. Kuna määrusega arvatakse nimetatud 14 objekti kaitse alt välja, siis määruse jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuarist alates hakkavad nende kinnistute omanikud maamaksu maksma vastavalt üldisele korrale. Praegu kehtib maamaksusoodustus ka nende loodusobjektide kohta, mis on hävinud juba aastaid tagasi. Eelnimetatud omavalitsuste eelarvesse lisanduv maamaks on marginaalne ega mõjuta oluliselt valdade tulubaasi, sest välja arvatavate objektide piiranguvööndite pindala kokku on vaid 7,75 ha, mis jaguneb kolme omavalitsuse vahel, sh Jõgeva vald 4,41 ha, Mustvee vald 0,8 ha ja Põltsamaa vald 2,54 ha.

Määruse jõustumisel puudub mõju loodus- ja elukeskkonnale, kaitstavate liikide ja elupaikade seisund ei muutu. Samuti puudub mõju sotsiaalvaldkonnale, riiklikule julgeolekule, majandusele, regionaalarengule ning riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele. Määruse jõustumine ei puuduta rahvusvaheliste kohustuste täitmist ega too kaasa uute organisatsioonide moodustamist. Objektide kaitse alt väljaarvamisel ei teki maade riigile ostmise kohustust.

Vastavalt looduskaitseadusele on üksikobjekti ümber 50 m (0,77 ha) ulatuses piiranguvöönd (kui ei ole määratud teisiti), kus kehtivad piirangud maaomanikule ning mitmed tegevused on lubatud vaid üksikobjekti valitseja igakordsel nõusolekul. Kui hävinud või looduskaitse väärtuse kaotanud loodusobjektid on keskkonnaregistris kustutatud, väheneb Keskkonnaameti halduskoormus.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Määruse vaidlustamine

Määruse üldkorraldusele ehk haldusakti tunnustele vastavat osa on võimalik vaidlustada, esitades halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras kaebuse halduskohtusse. Määruses on üldkorralduse regulatsioon suunatud asja (kinnistu) avalik-õigusliku seisundi muutmisele, hõlmates eelkõige asja kasutamist ja käsutamist reguleerivaid sätteid. Seega vastavad määruses üldkorralduse tunnustele sätted, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused on konkreetse kinnisasjaga tihedalt seotud ning puudutavad

kinnisasja kasutamist või käsutamist. Halduskohtumenetluse seadustiku § 46 lõike 1 kohaselt võib tühistamiskaebuse esitada 30 päeva jooksul kaebajale haldusakti teatavaks tegemisest arvates ja sama paragrahvi lõike 5 kohaselt kaebuse haldusakti õigusvastasuse kindlakstegemiseks kolme aasta jooksul haldusakti andmisest arvates.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu on kooskõlastatud teiste ministeeriumitega eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Haridus- ja Teadusministeerium on eelnõu kooskõlastanud. Teised ministeeriumid on kooskõlastanud eelnõu vaikimisi. Vabariigi Valitsuse reglemendi § 7 lõike 4 kohaselt, kui kooskõlastaja ei ole sama paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud tähtaja jooksul eelnõu kooskõlastanud või jätnud seda põhjendatult kooskõlastamata, loetakse eelnõu kooskõlastatuks.